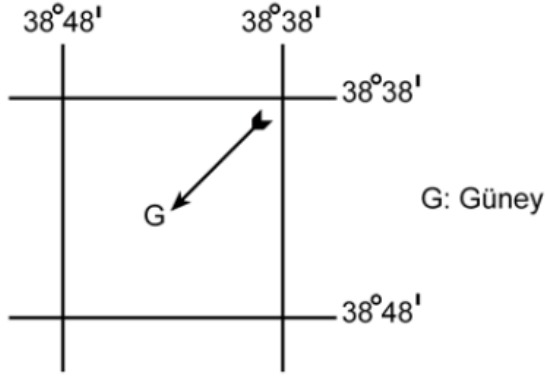

1. Aşağıda, bir alanın coğrafi koordinatları ve bu alanla ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

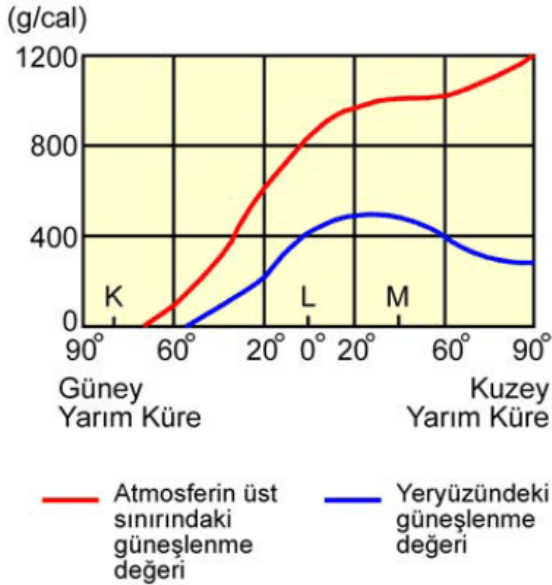

- I. Alan, Güney Yarım Küre'de ve Başlangıç Meridyeni'nin doğusunda yer almaktadır.
- II. Alanın coğrafi koordinatları dikkate alındığında güney işareti yanlış yönü göstermektedir.
- III. Güney işaretinin gösterdiği yön yanlışsa alanın coğrafi koordinatları da kesinlikle yanlıştır.

Buna göre, yukarıdaki bilgilerden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2.

Yukarıdaki grafikte 21 Haziran tarihinde, atmosferin üst sınırındaki ve yeryüzündeki güneşlenme süresinin enlemlere göre değişim değerleri ve K, L, M merkezlerinin yerleri gösterilmiştir.

Buna göre, grafikte ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) K merkezinde günün tamamında gece yaşanır.

- B) M'deki güneşlenme değeri, K ve L'den fazladır.
- C) Yeryüzündeki güneşlenme değerinin en fazla olduğu yerler, 20° Kuzey enlemi çevresidir.
- D) Yeryüzündeki ve atmosferin üst sınırındaki güneşlenme değerleri arasındaki farkın en az olduğu yerler, 60° Güney enlemi çevresidir.
- E) Atmosferin üst sınırındaki güneşlenme değeriyle yeryüzündeki güneşlenme değeri arasında paralellik vardır.

3. Yerkürenin oluşmaya başlamasından günümüze kadar yaklaşık 4,5 milyar yıl geçmiştir. Bu uzun süre, yerkürenin oluşum sürecinin daha iyi incelenebilmesi için zaman ve devirlere ayrılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, bu zaman ve devirlerin belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak özelliklerden biri değildir?

- A) Fay tipleri
- B) Fosil içerikleri
- C) Kayaç özellikleri
- D) İklim özellikleri
- E) Orojenik hareketler

4.

- I. Şehirlerin, orman alanlarının yakınında gelişmesi
- II. Tarım alanlarında hep aynı ürünlerin yetiştirilmesi
- III. Ağaçların yapraklarını dökmesi
- IV. Bitkilerin fotosentez yapması

Yukarıdakilerden hangileri ekosistemin devamlılığını sağlar?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve IV
- D) II ve III E) III ve IV

5. Yeryüzündeki pek çok alanda yakın gelecekte kurak dönemlerin uzaması beklenmektedir.

Bunun sonucunda aşağıdakilerden hangisi, akarsuların kurumasına yol açabilecek olaylar zinciri

arasında gösterilemez?

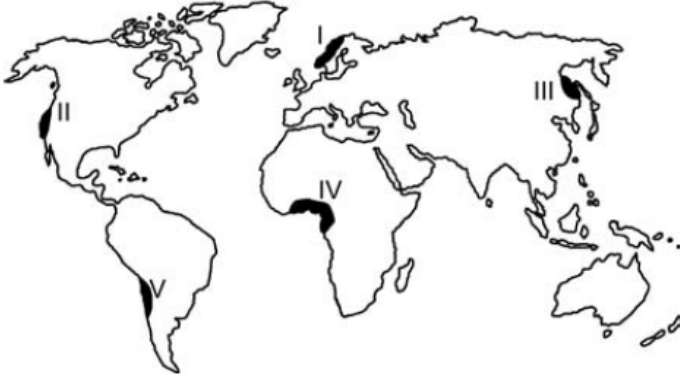
- A) Atmosferdeki karbondioksit oranının giderek artması
- B) Sıcaklık artışına bağlı olarak yağışların düzensiz bir hâl alması
- C) Artan nüfusla birlikte tarımsal ve evsel kullanma suyuna olan talebin artması
- D) Şiddetli erozyon ile toprak kayıplarının aşırı şekilde artması
- E) Yıl içerisinde, soğuk dönemlerin giderek kısılması

6. Yerleşmelerin konumları üzerinde doğal çevre faktörlerinin etkisi bulunmaktadır. Özellikle dünyadaki ilk yerleşmelerin konumları incelendiğinde yer seçiminde doğal çevre koşullarının etkili olduğu görülür.

Buna göre aşağıda verilen doğal çevre özelliklerinden hangisinin, ilk yerleşmelerin konumu üzerinde daha az etkili olduğu söylenebilir?

- A) Doğal limanlar
- B) Yükselti
- C) Toprak özellikleri
- D) İklim
- E) Su kaynakları

7.

Dünya nüfusunun % 90'ı, karaların % 20'den daha az bir kısmında toplanmıştır. Bu % 20'lik alan içinde de belirli bölgeler nüfus yoğunluğu bakımından öne çıkmaktadır.

Buna göre yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerlerden hangisi, bulunduğu kıtada nüfusun en yoğun olduğu yerler arasındadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8. Her ülkede, çalışan nüfusun ekonomik faaliyet alanlarına göre dağılımı farklıdır. Bu durum, o ülkenin ekonomik yapısıyla ilgili bilgiler verir.

Buna göre, ülkelerin ekonomik faaliyet alanlarıyla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Gelişmiş ülkelerde çalışan nüfusun çoğunun, üçüncül ekonomik faaliyet alanında yer alması beklenir.
- B) Az gelişmiş ülkelerde birincil ekonomik faaliyet alanında çalışanların oranı, ikincil ekonomik faaliyet alanında çalışanlardan fazladır.
- C) Ülkelerin yer şekilleri ve yer altı kaynakları, insanların ekonomik faaliyet alanlarına göre dağılımında en önemli etkidir.
- D) Gelişmekte olan ülkelerde, ikincil ve üçüncül ekonomik faaliyetler arttıkça birincil ekonomik faaliyet alanında çalışanların oranı giderek azalır.
- E) Ham madde veya yarı işlenmiş maddelerin kullanılabilir duruma geldiği ülkelerde, ikincil ekonomik faaliyet alanında çalışanların oranı da artar.
9. Dengeli nüfus, ülkelerin devamlılığı ve iş gücü ihtiyacının karşılanması için önemli bir unsurdur. Ancak bazı ülkelerin nüfuslarının azalmaya başladığı ve bu ülkelerin gelecekte büyük sıkıntılar yaşayacağı öngörülmektedir. Bu ülkeler, nüfuslarını artırmak için çeşitli politikalar uygulamaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi böyle bir ülkeye ait özellik olamaz?

- A) Yaşlı nüfus miktarı fazladır.
- B) Nüfus piramidinin tabanı dardır.
- C) Sanayi ve hizmet sektöründe çalışanların sayısı fazladır.
- D) Eğitim, sağlık ve kültürel hizmetler gelişmiştir.
- E) İç göçler fazladır.
10. Aşağıdakilerden hangisi, Mezopotamya Uygarlıklarının ortaya çıkmasında etkili olan unsurlar arasında yer almaz?

- A) Zeminin yer altı kaynakları

A) Zengin yer altı kaynakları

B) Geniş düzlükler

C) Önemli su kaynakları

D) Elverişli iklim koşulları

E) Verimli araziler

11. Öğrencilerine arazi çalışması yaptırmak isteyen bir coğrafya profesörü, öğrencileri ile Sivas merkezinden Zara ilçesine doğru otobüsle yola çıkmış ve aralarında aşağıdaki diyaloglar geçmiştir.

Profesör: Gençler, şu an bir karstik alandan geçiyoruz. Dolinlere özellikle dikkat etmenizi istiyorum. Az sonra uygun bir alanda inip bu konuda konuşacağız.

Safiye: Hocam, bu yörede karstik arazi olmaz, çünkü bu alanda kireç taşı bulunmaz. Karstik yer şekillerinin oluşması için kireç taşının olması gerekir.

Yusuf: Karstik arazi sadece kireç taşının olduğu alanda oluşur diye bir kural yok. Jips üzerinde de oluşabilir. Bu alanda da karstik şekiller jipsin çözünmesiyle oluşmuştur.

Hasan: Türkiye’de karstik yeryüzü şekilleri Muğla, Burdur, Antalya ve Mersin çevresinde yaygındır. Bu yörelerin dışında karstik yeryüzü şekilleri bulunmaz.

Nilgün: Karstik yeryüzü şekilleri yalnızca kireç taşı ve jips kayaların bulunduğu alanda oluşmaz. Mermer ve dolomit gibi kayaların bulunduğu alanda da oluşur.

Buna göre, karstik yeryüzü şekillerinin oluşumuyla ilgili doğru yorumu hangi öğrenciler yapmıştır?

A) Yalnız Safiye

B) Yalnız Yusuf

C) Yalnız Nilgün

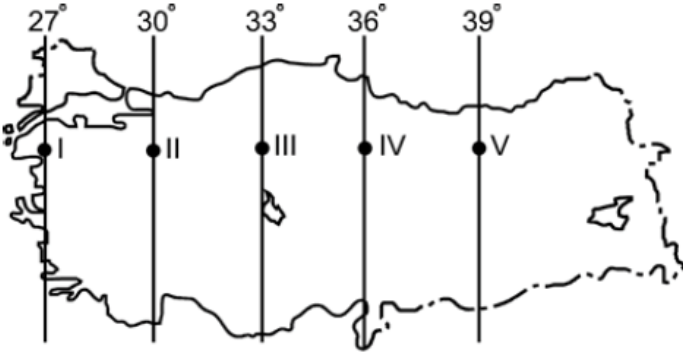
D) Yusuf ve Nilgün

E) Safiye ve Hasan

12. Coğrafya öğretmeni Özge Hanım, 10. sınıftaki öğrencileriyle Türkiye’deki iklim elemanlarının özellikleri konusunu işlerken öğrencilerinin sentez yeteneklerini geliştirmek için onlara aşağıdaki haritayı gösterip şöyle bir soru sormuştur:

“Çocuklar; 9. sınıfta koordinat sistemini oluşturan unsurlardan yola çıkarak bir yere ait özelliklerle, iklim elemanlarının oluşumu ve dağılışı konularını gördünüz. Bu bilgilerinizden yola çıkarak 23 Eylül 2012 tarihinde Türkiye’nin ulusal saati için baz alınan boylamın yerel saati 12.24’ü gösterirken güneşin ısıtma etkisinin en

yüksek olduğu nokta sizce hangisi olur?”

Buna göre öğrenciler, öğretmenlerine haritada numaralandırılan hangi noktayı söylerlerse doğru cevabı vermiş olurlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Türkiye'nin sanayileşme süreciyle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Cumhuriyetin ilk yıllarında tarıma dayalı sanayi kolları gelişmiştir.
B) Bütün illerin kalkınmada öncelikli yöreler içinde yer alması sanayiye geliştirmiştir.
C) 1950'li yıllarla birlikte sanayi ürünleri dış alımına hız verilmiştir.
D) Planlı kalkınma döneminde sanayileşmeye, kalkınma planlarında özel önem verilmiştir.
E) 1930'lu yıllarda devletçilik ilkesine bağlı olarak kimya ve demir-çelik sanayisinin temelleri atılmıştır.

14. Türkiye'de yeryüzü şekilleri ile ekonomik faaliyetler arasında bir ilişki söz konusudur.

Buna göre, aşağıdaki yörelerle üzerinde gelişen hâkim ekonomik faaliyet eşleşmelerinden hangisi yanlış verilmiştir?

<u>Yöreler</u>	<u>Ekonomik faaliyetler</u>
A) Doğu Karadeniz Dağları	Yayla turizmi
B) İç kesimdeki dağlık alanlar	Hayvancılık
C) Büyük Menderes Ovası	Sanayi
D) Erzincan Ovası	Tarım
E) Marmaris Körfezi	Yat turizmi

15.

Aşağıdaki bölge sınıflamalarından hangisi, yukarıdaki haritada gösterilen alanların tümü için ortak değildir?

- A) Liman bölgeleri
- B) Ticaret bölgeleri
- C) Sanayi bölgeleri
- D) Nüfus artış hızının yüksek olduğu bölgeler
- E) Nüfusun kalabalık olduğu bölgeler

16.

- I. Panama Kanalı
- II. Hürmüz Boğazı
- III. Cebelitarık Boğazı
- IV. Bering Boğazı

Yukarıda verilen önemli deniz yolu geçit noktalarından hangileri, petrol taşımacılığı açısından tüm dünyayı etkileyebilecek niteliktedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

17.

Herhangi bir yerin kültürel yapısı; doğal ortam özellikleri yanında dil, din, ırk vb. özelliklerle ilişkilidir.

Buna göre haritada işaretli alanların hangisinde, beşerî yapıya bağlı kültürel çeşitliliğin daha fazla olduğunu söylemek mümkündür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Bir ülkeyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisinin, diğer dördünün sonucu olduğu söylenebilir?

- A) Dış satımda sanayi ürünlerinin payı fazladır.
B) Dış ticaret açığı azdır.
C) Gelişmiş ülkeler arasındadır.
D) Ortalama yaşam süresi uzundur.
E) Sağlık hizmetleri gelişmiştir.

19. Gelişmekte olan ülkelerde her yıl millî gelirin yükselmesine rağmen kişi başına düşen millî gelirin aynı ölçüde artmamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî gelirin daha çok yatırıma dönüşmesi
B) Tarıma dayalı endüstri kuruluşlarının önem kazanması
C) Çalışan nüfus sayısının az olması
D) Nüfus artış hızının yüksek olması
E) Millî gelirin verimsiz yatırımlara kaydırılması

20. Sri Lanka'nın XII. yüzyılda yaşamış olan krallarından birinin, "Yağmurdan elde edilen bir damla suyun bile insanların kullanımına sunulmadan denize akmasına izin vermeyin." çağrısına uyarcasına mühendisler 1990'lı yılların başına kadar dünya üzerinde 36 binin üzerinde baraj inşa etmişlerdir. Bu dönemden sonra zamanla dünya üzerinde her yıl ortalama 170 barajın inşasına başlanmıştır. Ancak 2000 yılından sonra yapılan baraj sayısında bir azalma görülmüştür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, bu yavaşlamanın nedenlerinden biri olarak gösterilemez?

- A) Baraj kurulacak elverişli alanların azalması
B) Bazı antik kentlerin ve kültür varlıklarının geri

dönüşü olmayacak şekilde sular altında kalacak olması

- C) Turizm etkinliklerinin çeşitlenmesi ve artması
- D) Barajların, doğal su döngüsünü bozması, bölgelere düşen yağış miktarı ile çevredeki atmosferin nem ve sıcaklık ilişkilerini değiştirmesi
- E) Barajlardan elde edilecek hidroelektrik enerji maliyetlerinin giderek artması

21.

Yukandaki haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangilerinde, önemli can ve mal kayıplarına neden olan doğal afetlerden deprem, volkanizma ve kasırgalar etkili olabilmektedir?

- A) Yalnız I B) I ve IV C) II ve IV
- D) II ve V E) III ve V

22. Sanayi Devrimi öncesi Avrupa Kıtası'nda, ormanlar en önemli enerji kaynağı durumundaydı. Sanayi Devrimi'yle birlikte sanayi üretiminde enerji kaynağı olarak orman ürünlerinin yerini maden kömürü almıştır.

Avrupa Kıtası'nda doğal kaynak kullanımında yaşanan bu değişimin temel nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orman alanlarının azalması
- B) Nüfusun artması
- C) Kentleşmenin hız kazanması
- D) Siyasî yapının değişmesi
- E) Teknolojinin ilerlemesi

23. Günümüzde çevre sorunları bölgesel veya yerel olmaktan çıkıp küresel bir nitelik kazanmıştır. Ancak bazı çevresel sorunlar, gerçekleştiği alanı

etkilemektedir.

Buna göre, aşağıdaki çevre sorunlarından hangisinin etkisi diğerlerine göre daha yerel veya bölgesel düzeydedir?

- A) Çernobil nükleer kazası ve ardından ortaya çıkan etkileri
- B) Gelişmiş ülkelerin her yıl atmosfere saldıkları sera gazları
- C) Brezilya ve Kongo gibi ülkelerin yağmur ormanlarını tahrip etmesi
- D) Etiyopya ve Sudan'da tarım topraklarının hızla erozyona maruz kalması
- E) Fosil yakıtların aşırı kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan asit yağmurları

24. Nemli tropik ormanlarda yaşayan yaprak kesici karıncalar, bitkilerden ayırıp topladıkları taze yaprak parçalarını yer altındaki yuvalarına taşır ve orada belirli mantarların üremesi için ortam hazırlarlar. Sonra da besin olarak bu mantarları tüketirler. Herhangi bir anda büyük bir kolonideki karıncaların yaklaşık % 25'i yaprakları kesip taşımakta, % 75'i de geçiş yollarının ve mantar bahçelerinin bakımını sağlamaktadır. Bilim insanları, yuvalara giren enerji miktarı ile enerji giderlerini karşılaştırmışlar ve sonuç olarak şu yargıya ulaşmışlardır: Yuvaya giren enerji miktarı, harcanan toplam enerji miktarından büyük olduğu sürece koloni büyümeye devam etmekte ama bu miktar eşitlendiğinde koloninin büyümesi durmaktadır.

Buna göre, parçadaki bilgiler dikkate alındığında karınca kolonilerindeki büyümenin artması veya durması, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle tanımlanır?

- A) Taşıma kapasitesi
- B) Sürdürülebilirlik
- C) Azot döngüsü
- D) Habitat
- E) Beslenme halkaları

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)B, 2)E, 3)A, 4)E, 5)D, 6)A, 7)D, 8)C, 9)E, 10)A, 11)D, 12)E, 13)B, 14)C, 15)D, 16)B, 17)A, 18)C, 19)D, 20)C, 21)B, 22)E,